

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteellinen		Eläintieteen laitos	
Tekijä — Författare			
Harri Tukia			
Työn nimi — Arbets titel			
Maakiitäjäisyhteisön rakenne nuorissa metsissä Pohjois-Hämeessä			
Oppiaine — Läroämne			
Eläinekologia			
Työn laji — Arbets art		Aika — Datum	Sivumäärä — Sidoantal
pro gradu		joulukuu 1991	68 + 7 liites.
Tiivistelmä — Referat			

Tässä työssä selvitettiin maakiitäjäisten yleistä esiintymistä ja ekologiaa sekä paikallisen ja ajallisen esiintymisen vaihtelua 14-20 vuotiailla taimikkoalueilla Seitsemisen kansallispuistossa Pohjois-Hämeessä.

Aineisto kerättiin kuoppapyydydysmenetelmällä vuosina 1987 ja 1988. Maakiitäjäisten alueellista ja paikallista esiintymistä tarkasteltiin hierarkisesti maaston sijoitettujen kuppapyydydsruutujen avulla. Aineistoa verrattiin lähiympäristöstä kerättyihin vanhojen metsien maakiitäjäisaineistoihin. Aineiston runsain ja yleisin laji oli *Calathus micropterus*. Se esiintyi kaikissa 16 pyyntipaikassa. Muita runsaita lajeja olivat *Pterostichus oblongopunctatus*, *Amara brunnea* sekä *Trechus secalis*. Aineisto käsitti yhteensä 29 lajia ja 2071 yksilöä.

Lajisto voitiin jakaa yleis- ja vähälukuisiin lajeihin alueellisen esiintymiskuvan perusteella. Yleislajit esiintyivät lähes kaikilla pyyntipaikoilla ja vähälukuiset lajit satunnaisesti niille sopivilla alueilla. Maakiitäjäisten esiintyminen oli sekä alueellisesti että paikallisesti kasautunutta.

Nuorten metsien maakiitäjäisyhteisöt olivat vanhoja metsiä runsaslajisempia. Elinympäristöjen laikuttaisesti vaihtelevat ominaisuudet (kasvillisuus, varjostus, kosteus) vaikuttivat varsinkin vähälukuisten lajien esiintymiseen. Lajikoosteiden vuosien välinen vaihtelu oli pientä. Maakiitäjäisten ajallisen ja alueellisen esiintymisen erot tasaaantuivat suurempaa aluetta tarkastellessa. Nuorten metsien heterogeenisuus, erilaiset sukkession lähtötilanteet, kolonisaatioiden satunnainen luonne ja eri lajien erilaiset kolonisaatiokyvyt määräsivät saatujen lajikoosteiden rakennetta.

Avainsanat — Ord, sökord

maakiitäjäiset, nuoret metsät, esiintyminen, kasautuminen

Luovutuspäivä — Lösningsdatum

Eläintieteen laitoksen kirjaisto

Alkuperäinen — Originalupplaga